

OPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU (W JĘZYKU POLSKIM)

Celem projektu jest przeprowadzenie analizy przestrzenno-funkcjonalnej wybranych stanowisk mezolitycznych kultury janisławickiej.

Wytypowano trzy stanowiska: Tomaszów II, wykop II, Wieliszew XIII/60 oraz Rydno VI/60. Pierwsze jest pozostałością po pracowniach, bazujących na kopalnianym krzemieniu czekoladowym. Drugie reprezentuje obozowisko o charakterze podomowym. Trzecie położone jest na terenie kompleksu Rydno związanego z eksploatacją hematytu.

Podstawą analizy przestrzenno-funkcjonalnej obozowisk będzie wykorzystanie metody składania krzemieni następnie badanie mikrośladów zużycia oraz pozostałości organicznych na narzędziach krzemieniennych.

Z reguły na powierzchniach krzemieni po ich użyciu zachowują się ślady w postaci zagładzeń, wykruszeń, ułamów. Przekształcenia te można zidentyfikować używając do tego celu mikroskopu o dużych powiększeniach. Każda wykonywana, przez dłuższy okres czasu, czynność, pozostawia na krzemieniach charakterystyczne ślady. Inne są po obróbce kości, drewna, wyprawianiu skór, cięciu mięsa.

Oprócz obserwacji traseologicznych, narzędzia będą również analizowane pod kątem pozostałości organicznych. Ułatwi ona dodatkowo rekonstrukcję przeszłych czynności. W niestabilnych środowiskach bogatych w mikroby i mikroorganizmy, resztki szybko ulegają rozkładowi. Jednakże z perspektywy archeologicznej, miejsca, które są stabilne środowiskowo, a więc bardzo kwaśne lub zasadowe bądź bardzo zimne lub gorące, sprzyjają zachowaniu się substancji organicznej. Lokalizacja stanowisk, które zaaprobowano w projekcie, kwalifikuje je do wyboru próbek w celu przeprowadzenia odpowiednich badań.

Natomiast dopasowane krzemienie tworzące składanki, pozwolą na zrekonstruowanie formy rdzeni, oraz objaśnią, w jaki sposób odbijano z nich wióry i odłupki. Wykonana zaś planigrafia sieci połączeń między krzemieniami z poszczególnych bloków, wskaże, w którym miejscu rdzeń był obrabiany.

Skromna liczba opracowanych w ten sposób stanowisk mezolitycznych powoduje, że dysponujemy jedynie wrywkowymi informacjami na temat funkcjonowania obozowisk mezolitycznych.

Niewątpliwie planowane studia pogłębią naszą wiedzę o wykonywanych czynnościach przez te społeczności, jak również przybliżą nam organizację i rozplanowanie obozowisk z podziałem na konkretne strefy aktywności podomowej.